



Dyrebeskyttelsen Norge

**Innspill til
dyrevelferdsmeldingen**

Dyrevelferd

- De fem friheter
- Dyrets opplevelse av egen livskvalitet – «Et liv verdt å leve»
- Positive følelser og opplevelser





Er loven god nok?

§ 23. *Dyrs levemiljø*

Dyreholder skal sikre at dyr holdes i miljø som gir god velferd ut fra artstypiske og individuelle behov, herunder gi mulighet for stimulerende aktiviteter, bevegelse, hvile og annen naturlig atferd. Dyrs levemiljø skal fremme god helse og bidra til trygghet og trivsel.



Gris

- Grisen er blant annet aktiv, nysgjerrig og har behov for å rote med trynet
- Noen utfordringer:
 - høy dyretetthet
 - lite stimuli og variasjon i miljøet
 - hardt underlag
 - vanligvis ingen utemuligheter
 - fiksering av purker rundt fødsel
 - små fødebinger
 - mange og store kull
 - kirurgisk kastrering



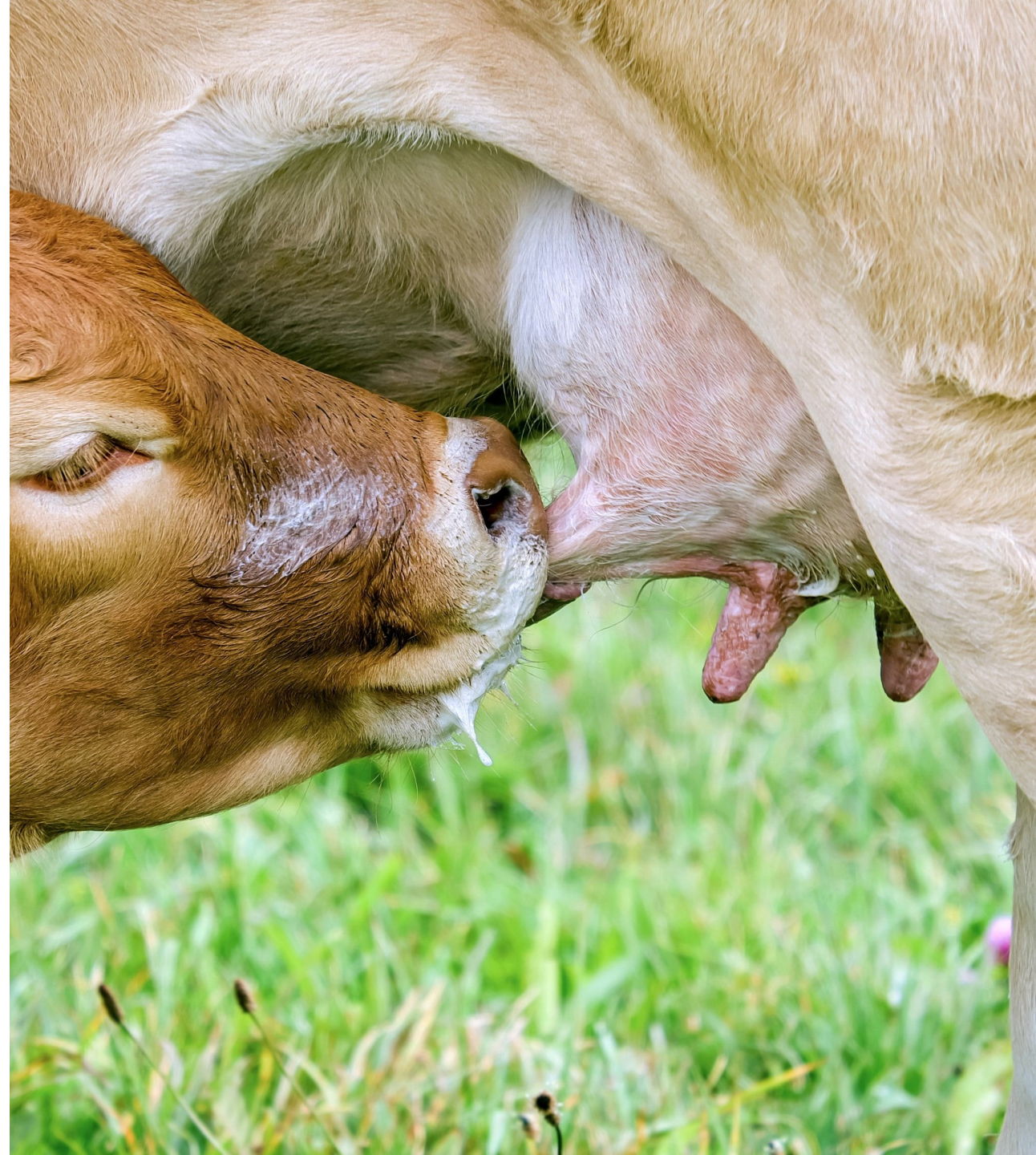
Gris - forslag til endringer

- ❖ Forskrift om hold av svin må oppdateres og innholdet må baseres på ny fagkunnskap
- ❖ Griser må sikres tilgang på tilstrekkelige arealer og et variert miljø, samt rikelig med egnet rotemateriale for å få tilfredsstilt sine naturlige behov. Bruk av uteareal kan imøtekomme dette kravet. Minsteareal for hold av gris må økes betraktelig, basert på tilgjengelig forskning
- ❖ Krav om mykt underlag
- ❖ Reduksjon av kullstørrelse via avl
- ❖ Kirurgisk kastering av gris for å hindre rånelukt må forbys, og erstattes med bruk av immunologisk kastrering
- ❖ Totalforbud mot fiksering av purker i forbindelse med fødsel. Spegrisdødelighet som skyldes at purka ligger i hjel ungene sine må bekjempes på andre måter
- ❖ Større fødebinger



Storfe

- Storfe er blant annet sosiale flokkdyr som beveger seg over store områder og har sterk morsatferd
- Noen utfordringer i melkeproduksjonen:
 - Fortsatt lov med båsfjøs
 - Bruk av kutrener
 - Ku og kalv skilles etter fødsel
 - Kalv oppstalles vanligvis alene
- Okser er unntatt fra flere krav i dyrevelferdsloven





Storfe - forslag til endringer

- ❖ Det må innføres forbud mot båsfjøs så raskt som mulig, og i alle fall sikre at det vedtatte forbudet mot båsfjøs fra 2034 blir gjennomført
- ❖ I perioden fram til forbudet mot båsfjøs trer i kraft, er det viktig at overgangsreglene i forskrift om hold av storfe overholdes, og at melkekyr på bås får daglig mulighet til fri bevegelse. Dette må følges opp av Mattilsynet
- ❖ Det må innføres forbud mot bruk av kutrener
- ❖ I nybygg må det stilles krav til at ku og kalv får være sammen, og det bør legges til rette for at det kan gjøres endringer i eksisterende fjøsbygg
- ❖ Okser bør kastreres for bedre dyrevelferd, og ha tilgang på beiteområde. De skal også ha mulighet for daglig mosjon
- ❖ Det må stilles krav til at okser har tilgang på en bekvem, tørr, ren og trekkfri liggeplass



Verpehøns

- Noen utfordringer:
 - oppstalling i bur
 - høy dyretetthet i løsdrift
 - fokus på produksjonsresultater i avlen gir helseproblemer
 - maserasjon av hanekyllinger





Verpehøns – forslag til endringer

- ❖ Hold av burhøns må forbys, og burhold må avvikles med kort overgangstid
- ❖ Sikre at høner får store nok arealer til å kunne utføre sin artstypiske adferd og til å ha et godt liv sosialt. Dette må være forskningsbasert
- ❖ Stans i avl av verpehøns som gir skader og dårlig velferd
- ❖ Kverning av levende hannkyllinger må forbys
- ❖ Se på muligheten for at en rase kan brukes til både egg- og kjøttproduksjon



Slaktekylling

- Noen utfordringer:
 - høy dyretetthet
 - lite miljøberikelse
 - avl for stor kjøttfylde og rask vekst gir store helseproblemer





Slaktekylling – forslag til endring

- ❖ Hurtigvoksende kyllingraser må forbys. Å avle frem disse er i strid med dyrevelferdslovens § 25, og det bør dermed også forbys å importere slike dyr.
- ❖ Endre forskrift om hold av høns og kalkun med strengere krav til dyretetthet for slaktekylling. Dagens maksimale dyretetthet må reduseres kraftig.
- ❖ Hønsefugler bør ha tilgang til uteområder som gir dagslys og frisk luft. I tillegg må de ha miljøberikelse og skjulesteder som tilfredsstillers artens behov.
- ❖ Se på muligheten for at en rase kan brukes til både egg- og kjøttproduksjon.



Kalkun

Noen utfordringer:

- høy dyretetthet
- lite miljøberikelse
- avl for stor kjøttfylde og rask vekst gir store helseproblemer





Kalkun – forslag til løsninger

- ❖ Som kyllinger, avles også kalkun i strid med dyrevelferdsloven § 25. Det må derfor åpnes opp for at mer saktevoksende kalkunraser, som kan utføre mer normal atferd, kan holdes i Norge. Forbud mot hurtigvoksende kalkunraser
- ❖ Det må stilles strengere krav til levemiljøet, deriblant redusere dyretettheten betraktelig og innføre krav til mer miljøberikelse og tilgang til vagler.



Småfe

Sau

- Noen utfordringer
 - høy dyretetthet, ingen konkrete arealkrav innendørs
 - høye tapstall på utmarksbeite

Geit

- Noen utfordringer
 - ingen konkrete arealkrav innendørs – kan gi liten bevegelsesfrihet
 - de fleste hannkillinger avlives kort tid etter fødsel



Småfe – forslag til løsninger

- ❖ Tapstallene for sau på utmarksbeite er høye. Det må iverksettes målrettede tiltak for å få tapstallene ned, og hvordan tap som ikke skyldes rovvilt skal forhindres
- ❖ Dagens krav om tilsyn på utmarksbeite er ikke tilstrekkelig, her er det stor risiko for langvarig lidelse
- ❖ Sau innendørs må sikres tilstrekkelig plass, miljøberikelse og gode, egnede liggeplasser
- ❖ Utstrakt bruk av luftegårder for sau bør være lovpålagt
- ❖ Geit innendørs må sikres tilstrekkelig plass og miljøberikelse. Det må innføres lovfestede arealkrav innendørs, som er vitenskapelig basert.
- ❖ Det må arbeides for å finne alternative løsninger for killingene som i dag avlives. Ved oppfôring må det sikres at dyras behov ivaretas.
- ❖ Rutineavliving av et stort antall dyr utført av bonden selv, bør være underlagt tilsyn i form av at Mattilsynet regelmessig utfører tilsyn med utstyret og teknikken bonden bruker.





Dyrevelferdsprogrammer

- Skal blant annet sikre og forbedre dyrevelferden i produksjonen
- Utfordringer:
 - effekten på dyrevelferden er diskutabel
 - kan fremstå som grønnvasking



Bondens rolle

- Viktig faktor for god dyrevelferd
 - Holdninger
 - Kunnskap
- Vanskjøtsel og dyretragedier
 - Mental helse
- Alder og pensjon?

